

CENTRALE CULTUURTECHNISCHE COMMISSIE

Bijlage bij nr. 163
327e vergadering
d.d. 25 januari 1980

Class.nr. 327.4.2

VOORSTEL

tot planwijziging voor de ruilverkaveling "Nieuw Scheemda".

De ruilverkaveling "Nieuw Scheemda" is in 1971 gestemd.

De rijksbijdragetoezegging bedraagt 59% in een totaalbedrag tot een maximum van f 63.840.000,--.

Van de ontsluiting en de waterbeheersing is het grootste deel van de werken inmiddels gereedgekomen. Verwacht mag worden dat het definitieve plan van wegen en waterlopen in de loop van 1980 zal worden vastgesteld.

In deze ruilverkaveling staat de molen "De Dellen" die in de oude situatie een functie vervulde ten aanzien van de waterbeheersing in het gebied. Door de uitvoering van de waterbeheersingswerken is deze functie verloren gegaan.

Het behoud van de molen wordt van groot belang geacht om de volgende redenen:

- als één van de weinige molens in Nederland is deze molen uitgerust met twee vijzels;
- de molen heeft een grote landschappelijke waarde.

Voorgesteld wordt de maatregelen te nemen die nodig zijn voor het behoud van deze molen. Deze bestaan in de eerste plaats uit de restauratie van de molen, daarbij inbegrepen het technische deel van de molen. De kosten hiervan bedragen in totaal f 302.000,--.

Daarnaast is een aantal voorzieningen vereist voor de beheersing van het waterpeil rondom de molen teneinde te voorkomen, dat de fundering wordt aangetast en te zorgen dat de molen maalwaardig blijft. De hiermee gemoeide kosten bedragen f 215.000,--.

Het opnemen van deze voorzieningen in het plan heeft tot gevolg dat de rijksbijdrage als volgt moet worden herzien.

- 2 -

	Totaal	Rijksbijdrage %	Rijksbijdrage bedrag
Goedgekeurde begroting aanvulling:	63.840.000,--	59%	37.802.000,--
- restauratie molen	302.000,--	50%	151.000,--
- voorzieningen peilbeheersing	215.000,--	70%	150.500,--
Herziene begroting	<u>64.357.000,--</u>		<u>38.103.500,--</u>

Het herberekende mengsubsidiepercentage bedraagt $\frac{38.103.500,--}{64.357.000,--} \times 100\% = 59,2\%$
afgerond 59%.

Omtrent het plan tot restauratie van de molen met bijbehorende voorzieningen is overleg gevoerd en overeenstemming bereikt met de Rijksdienst voor Monumentenzorg, de provincie Groningen, de gemeente Scheemda en het waterschap Oldambt. Van de voorgestelde rijksbijdrage in de restauratie van de molen ad 50% is de Rijksdienst voor Monumentenzorg bereid 40% voor zijn rekening te nemen. Het niet door subsidie gedekte deel van de restauratiekosten van de molen zal worden betaald door de gemeente Scheemda en de provincie Groningen (respectievelijk 30% en 20%).

Het waterschap Oldambt heeft ingestemd met de betaling van het niet door rijksbijdrage gedekte deel van de kosten van de voorzieningen nodig voor de beheersing van het waterpeil in de directe omgeving van de molen. Tevens is het waterschap bereid het beheer en onderhoud van de molen, die thans zijn eigendom is, op zich te nemen.

Voorgesteld wordt:

- in te stemmen met de voorgestelde aanvulling van het plan van voorzieningen;
- de toegezegde rijksbijdrage van 59% in de totale kosten tot een maximum van f 63.840.000,-- te vervangen door een rijksbijdragetoezegging van 59% in een maximum bedrag van f 64.357.000,--.

PROVINCIALE GRONINGER MOLENCOMMISSIE

postbus 630
9700 AP Groningen
telefoon 050.164808

Groningen, 22 mei 1980.

1087 M 95

AAN:
het College van
Gedeputeerde Staten
der provincie Groningen.

Ten antwoord op uw kantbrief d.d. 20 februari 1980, nr. 4141, 1-ste afdeling, betreffende het plan tot restauratie van de windwatermolen van het vroegere waterschap De Dellen, genaamd de Deljer Watermolen, te 't Waar, delen wij u het volgende mede.

De inhoud van de brief van de hoofdingenieur-directeur van de Landinrichting d.d. 12 februari 1980, nr. 570, alsmede van de overgelegde bijlagen, geeft ons geen aanleiding tot het maken van opmerkingen, ook niet ten aanzien van de overgelegde begrotingen.

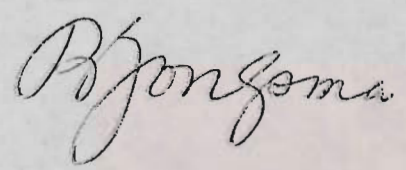
Wat de eigendomstoestand van de Deljer Watermolen betreft merken wij op, dat deze vroeger bij de centralisatie van kleine waterschappen overging in handen van het Waterschap Oldambt. Vervolgens besloot dit waterschap op 21 januari 1980 deze molen (en tevens de Westerse Watermolen te Nieuw-Scheemda) voor f 1,— over te dragen aan de in januari 1980 opgerichte Molenstichting Oldambt.

De Deljer Watermolen staat nr. 5 op de door u bij brief d.d. 13 mei 1980, nr. 9717/19/2Qb, aanvaarde urgentielijst. Daarmee neemt hij een positie in, waardoor hij voor de onderhavige molenmakerij - de firma Roemeling en Molema te Scheemda - het eerstvolgende nieuwe karwei kan zijn. Deze firma werkt momenteel aan de restauratie van de korenmolen De Hoop te Kropswolde.

Wij geven u in overweging de gevraagde provinciale subsidie in uitzicht te stellen.

Namens de Provinciale
Groninger Molencommissie:

(voorz.)

(secr.)

PROVINCIAAL BESTUUR VAN GRONINGEN

Nr. 533, 1e afdeling.

Aan het Waterschap Oldambt
p/a Hogeweg 2
Scheemda.

BIJLAGEN:

76 M 95

ANTWOORD OP brief van 9 januari
1981, nr. 52.

ONDERWERP: restauratie molen "De Dellen" te
't Waar.

GRONINGEN, 2 FEB. 1981
Postbus 610.

In antwoord op de hiernaast vermelde brief, namens u ingediend door de hoofdingenieur-directeur voor landinrichting, grond- en bosbeheer in de provincie Groningen, delen wij u mede, dat wij bereid zijn in de restauratiekosten van de windwatermolen "De Dellen" te 't Waar een provinciaal subsidie te verlenen van 20%, indien en voor zover daarin ook door de rijksdienst voor de monumentenzorg wordt bijgedragen.

Wij verbinden aan dit subsidie de volgende voorwaarden: het provinciaal subsidie zal moeten worden terugbetaald indien u of uw rechtverkrijgenden de molen niet op een ter beoordeling van ons college bevredigende wijze onderhoud zulks gedurende 10 jaren na de uitbetaling van het subsidie.

Bij iedere achtereenvolgende, tijdens dat tijdvak plaats vindende, eigendomsoverdracht van de molen moet de verdere nakoming als uitdrukkelijke voorwaarde in de verschillende akten worden vastgelegd.

Wij verzoeken u ons mede te delen of u zich met deze voorwaarden kunt verenigen.

Gedeputeerde staten der
provincie Groningen:

get. H. J. L. Vonhoff

, voorzitter.

Voor eenstuidend afschrift
de lo. griffier der Provinciale Molencommissie Groningen,

C. S. B.

get. P. S. Bakker, loco

, griffier.

Hoek + Paov. 1072

nr. 95 - Watermolen De Dellen te 't Waar, gemeente Scheemda

De eigenares van deze watermolen, de Molenstichting Oldambt, heeft het restauratieplan voor deze molen zorgvuldig en in breed overleg voorbereid.

Alle medewerking werd verkregen, ook van de Landinrichting, die op zijn beurt weer - op rijksniveau - overleg pleegde met de Rijksdienst voor de Monumentenzorg. Overigens heeft het ook niet aan rechtstreeks overleg tussen Oldambt en Monumentenzorg ontbroken. Met bepaalde voorstellen van de heer Korpershoek met betrekking tot de inhoud van het plan werd rekening gehouden.

Toen dan ook de mededeling van Landinrichting afkwam dat de restauratieplan + waterstaatkundige maatregelen in het belang van de molen kon doorgaan leek alles in orde. Dit bericht werd echter zeer spoedig gevolgd door de mededeling dat Oldambt nog rechtstreeks om een gunstige beschikking aan de Rijksdienst voor de Monumentenzorg moest vragen. (dat had Oldambt overigens al in een eerdere fase gedaan).

Tijdens de bespreking, waarvan bijgaand een verslag, kwam boven water dat Monumentenzorg voor de Dellen al een afwijzende beschikking in concept had/heeft klaar liggen.

Terecht verzet Oldambt zich tegen zo'n afwijzing.

Er spelen rondom dit plan een aantal factoren, die - zoals bleek - niet of onvoldoende tot de rijksdienst Mon. Zorg waren doorgedrongen.

Dat zijn:

- a. Zonder de in het plan opgenomen wijziging van de waterstaatkundige omstandigheden rondom de molen gaat - door de verlaagde waterstand - de fundering van de molen rotten, hetgeen fataal is.
- b. De moeizaam verworven medewerking van de ingelanden gaat waarschijnlijk verloren als de restauratie niet meer tijdens de uitvoering van het ruilverkavelingsplan kan worden meegenomen.
- c. Het is niet bekend of de provinciale subsidie naar een volgend jaar overgewipt mag/kan worden.

De heer Lindenbergh verzocht mij (ten overvloede) u van de spannende situatie op de hoogte te stellen.

29/7/81

Stoch 27/10

MINISTERIE VAN CULTUUR, RECREATIE EN MAATSCHAPPELIJK WERK
RIJKSDIENST VOOR DE MONUMENTENZORG

Molenstichting Oldambt
p/a Hogeweg 2
Scheemda (Gr)

M95

uw brieven d.d. 8 en 9 juli 1981
van Waterschap Oldambt
onderwerp restauratie watermolen
"De Dellen" te 't Waar
(Gem. Scheemda)
I.D.Kode: 810216002609

nummer 03/74.116

Zeist, Broederplein 41, tel. 03404-2 81 22
postbus 1001

-7 DEC. 1981.

In antwoord op Uw bovenvermelde brieven deel ik U mede, dat het mij, gezien de omvang van de financiële middelen die mij ter beschikking staan voor de restauratie van monumenten, niet mogelijk is een subsidie in het vooruitzicht te stellen in de restauratiekosten van de watermolen "De Dellen" te 't Waar (Gem. Scheemda).

Ik keur goed dat de werkzaamheden worden uitgevoerd door het molenmakersbedrijf Roemeling en Molema te Scheemda, mits hierbij nauw contact wordt onderhouden met de Rijksdienst voor de Monumentenzorg te Zeist.

Met de totale begroting ten bedrage van f 320.000,-- , zijnde het molenmakerswerk ad f 240.000,-- en de kosten voor verdieping van de vijzel ad f 80.000,-- kan ik mij eveneens verenigen.

Voorts keur ik goed dat de restauratiewerkzaamheden in ruilverkavelingsverband worden gefinancierd.

Aan het mijnerzijds goedkeuren van de begroting kunnen geen rechten worden ontleend op een eventueel subsidie in de toekomst.

Afschrift deze zend ik aan Gedeputeerde Staten van Groningen aan Burgemeester en Wethouders van Scheemda en aan de Vereniging "De Hollandsche Molen"

De Staatssecretaris van Cultuur,
Recreatie en Maatschappelijk Werk
namens deze,
de Hoofddirecteur van de Rijksdienst
voor de Monumentenzorg
voor deze,
het Hoofd Algemene en Financiële Zaken

V. Herwaarden

(C. Taal)